

DOI 10.36074/logos-19.12.2025.010

СТРУКТУРУВАННЯ МАСИВУ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ІННОВАЦІЙНОГО ООНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ

Войцеховська Юлія Вікторівна¹, Кучковський Ярослав Андрійович²

1. канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту організацій
Національний університет «Львівська політехніка», УКРАЇНА

2. аспірант кафедри менеджменту організацій
Національний університет «Львівська політехніка», УКРАЇНА

Для досягнення високих темпів економічного зростання необхідно впроваджувати інвестиційно-інноваційну модель економічного розвитку підприємств [1–3]. Зокрема, важливе значення має забезпечення їх технічного та технологічного розвитку [4–8], який справляє суттєвий вплив на конкурентоспроможність продукції [9–11] та ефективність використання економічних ресурсів [12–15]. Водночас, вирішення цих завдань потребує попереднього складання обґрунтованих стратегій господарської діяльності [16–18]. Зазначені стратегії повинні мати на меті покращення показників цієї діяльності, зокрема зростання ринкової вартості підприємств [19–22] та нарощення їх економічного потенціалу [23]. Це, своєю чергою, вимагає врахування дії чинників, що впливають на таке покращення, зокрема інноваційності суб'єктів господарювання [24], для того, щоб ефективно здійснювати стратегічне управління їх економічним розвитком [25].

Важливим напрямом зазначеного управління є реалізація потенціалу інноваційного оновлення основних засобів підприємств. Такій реалізації повинен передувати процес оцінювання зазначеного потенціалу. Доцільно виділити таку послідовність основних стадій цього процесу: збір вхідної інформації про внутрішнє та зовнішнє середовище досліджуваного підприємства; прогнозування тих показників, масив значень яких складає інформаційну базу для подальшого оцінювання ефективності та доцільності оновлення основних засобів на підприємстві; розрахунок значень тих показників, на підставі яких виконується безпосереднє оцінювання ефективності та доцільності інноваційного оновлення основних засобів.

SEZIONE 5.

GESTIONE, GESTIONE PUBBLICA E AMMINISTRAZIONE

(зокрема, до зазначених показників належать прибутковість інвестицій у таке оновлення); формування оптимальної програми заходів щодо інноваційного оновлення основних засобів (ця програма повинна містити дані про ті заходи, реалізація яких є доцільною та можливою з урахуванням наявних у підприємства ресурсних обмежень на таку реалізацію); отримання узагальнюючих результатів оцінювання потенціалу інноваційного оновлення основних засобів.

Відповідно до описаної вище послідовності процесу оцінювання потенціалу інноваційного оновлення основних засобів на підприємстві можливо виділити п'ять загальних блоків даних, які формують інформаційне забезпечення цього процесу, а саме:

1) блок вхідної інформації (фактичні значення питомих (у розрахунку на одиницю продукції) витрат різних видів виробничих ресурсів підприємства за видами його продукції; дані про ціни на виробничі ресурси, які використовує (споживає) підприємство, у звітному та попередньому періодах; очікувані питомі значення витрат виробничих ресурсів за видами продукції підприємства після оновлення основних засобів; дані про інвестиційні витрати, пов'язані із провадженням на підприємстві проєктів оновлення його основних засобів, тощо);

2) блок проміжної інформації першого рівня (дані про прогностні ціни на виробничі ресурси; прогностні дані про інші питомі поточні витрати за видами продукції; прогностні дані про інвестиційні витрати, пов'язані із провадженням на підприємстві проєктів оновлення його основних засобів; прогностні дані про натуральні обсяги виробництва продукції за її видами тощо);

3) блок проміжної інформації другого рівня (дані про очікувані поточні витрати на придбання та експлуатацію виробничих ресурсів у разі відмови від провадження проєктів оновлення; дані про очікувані поточні витрати на придбання та експлуатацію виробничих ресурсів у разі провадження проєктів оновлення; дані про очікувані інвестиційні витрати за кожним проєктом тощо);

4) блок проміжної інформації третього рівня (перелік проєктів оновлення основних засобів, які доцільно реалізовувати; дані про оптимальні терміни початку реалізації проєктів; дані про очікуване зростання прибутків підприємства завдяки провадженню проєктів оновлення його основних засобів);

5) блок вихідної інформації (дані про узагальнюючі результати оцінювання потенціалу провадження проєктів оновлення основних засобів).

Отже, побудова масиву інформації, на підставі якої оцінюється потенціал провадження на підприємстві проєктів інноваційного оновлення основних засобів, має ієрархічний характер.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] Герасимчук, В. Г., Довгань, Л. Є. & Давиденко, В. Р. (2006). Інноваційно-інвестиційний розвиток промисловості України: проблеми і перспективи. *Інвестиції: практика та досвід*, (12), 14–17.
- [2] Найдюк, В. С. (2013). Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств. *Маркетинг і менеджмент інновацій*, (4), 251–263.
- [3] Продіус, О. І. (2010). Інноваційний розвиток промисловості: реалії та перспективи. *Вісник ХНУ*, (1(1)), 106–110.
- [4] Yemelyanov, O., Petrushka, T., Symak, A., Trevoho, O., Turylo, A., Kurylo, O., Danchak, L., Symak, D. & Lesyk, L. (2020). Microcredits for Sustainable Development of Small Ukrainian Enterprises: Efficiency, Accessibility, and Government Contribution. *Sustainability*, (12(15)), 6184..
- [5] Balanska, O., & Yemelyanov, O. (2021). The risk planning methodological principles for housing investment. *Three Seas Economic Journal*, (2(1)), 8-13. <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2021-1-2>.
- [6] Пирог, О. В. (2011). Технологічний розвиток промисловості України. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*, (2 (7)), 248–252.
- [7] Piva, M. & Vivarelli, M. (2018). Technological change and employment: is Europe ready for the challenge. *Eurasian Bus. Rev.*, (8(1)), 13-32.
- [8] Yemelyanov, O., Symak, A., Petrushka, T., Zahoretska, O., Kusiya, M., Lesyk, R. & Lesyk, L. (2019). Changes in Energy Consumption, Economic Growth and Aspirations for Energy Independence: Sectoral Analysis of Uses of Natural Gas in Ukrainian Economy. *Energies*, (12(24)), 4724.
- [9] Yemelyanov, O., Symak, A., Petrushka, T., Lesyk, R. & Lesyk, L. (2018). Evaluation of adaptability of Ukrainian economy to changes in prices for energy carriers and to energy market risks. *Energies*, (11 (12)), 3529.
- [10] Ахматова, М. (2003). Теоретические модели конкурентоспособности. *Маркетинг*, (4(71)), 25–38.
- [11] Гнатушенко, В. В. (2006). *Управління конкурентним потенціалом підприємств* (дис. ... д-ра екон. наук). Донец. нац. ун-т, Донецьк, Україна.
- [12] Левченко, Н. М. (2012). Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до діагностики. *Інвестиції: практика та довід*, (2), 114–117.
- [13] Yemelyanov, O., Symak, A., Lesyk, L., Petrushka, T., Kryvinska N. & Vovk, O. (2021). Modeling of Parameters of State Participation in Financing of Energy Saving Projects at Enterprises. *Advances in Intelligent Systems and Computing*, (1293), 498–511.
- [14] Плешка, А. Р. (2011). Фактори, що впливають на розвиток виробничого потенціалу. *Наук. праці Нац. ун-ту харч. технологій* (37/38), 279–283.
- [15] Yemelyanov, O., Symak, A., Petrushka, T., Vovk, O., Ivanytska, O., Symak, D., Havryliak, A., Danylovych, T. & Lesyk, L. (2021). Criteria, Indicators and Factors of the Sustainable Energy Saving Economic Development: the Case of Natural Gas Consumption. *Energies*, (14 (18)), 5999.
- [16] Власенко, В. А. (2014). Розробка та реалізація стратегії розвитку підприємства в умовах трансформації ринкових відносин: принципіві підходи та інструменти. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*, (26(1)), 32–41.
- [17] Клименко, С. М. (2013). Формування стратегії розвитку підприємства з урахуванням ризиків. *Бізнес Інформ*, (8), 343–347.
- [18] Шавшин, О. С. (2017). Стратегія інноваційного розвитку підприємства. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*, (3(25)), 167–171.
- [19] Бурбан, О.В. (2021). Роль оцінювання вартості як інструмента підготовки рішень для обґрунтування ринкової капіталізації підприємства. *Економічний форум*, (1), 116–121.

SEZIONE 5.

GESTIONE, GESTIONE PUBBLICA E AMMINISTRAZIONE

- [20] Максименко, І. О. & Бокій, В. І. (2008). Ринкова вартість підприємства як результат реалізації його економічного потенціалу. *Вісник Хмельницького національного університету*, (3 (1)), 192-221.
- [21] Хіміон, О. О. (2010). Теоретичні і методичні засади оцінки управління вартістю компанії. *Актуальні проблеми економіки*, (5(107)), 150-158.
- [22] Yemelyanov, O. Yu., Petrushka, T. O., Symak, A. V., Lesyk, L. I. & Musiiivska, O. B. (2022). Modelling the Impact of Energy-Saving Technological Changes on the Market Capitalization of Companies. *Systems, Decision and Control in Energy III, Studies in Systems, Decision and Control*, (399), 89-104.
- [23] Ємельянов, О. Ю. (2019). *Інструментарій та моделі оцінювання потенціалу економічного розвитку підприємств* (дис. ... д.-ра екон. наук). Національний університет «Львівська політехніка», Львів, Україна.
- [24] Гончар, О. І. & Хачатрян, В. В. (2018). Інноваційність – сучасна умова розвитку підприємницького потенціалу. *Підприємництво і торгівля*, (23), 77-81.
- [25] Харченко, В. А. (2014). Механізм формування системи стратегічного управління розвитком промислового підприємства. *Економіка промисловості*, (4 (68)), 97-104.